

‘सुपर मून’ उघा

या वेळच्या बुद्धपौर्णिमेला
सर्वात मोठ्या आकाराचे चंद्रदर्शन

म. टा. प्रतिनिधी ■ पुणे
matapune@indiatimes.com

पौर्णिमेला चंद्र पूर्ण दिसतो हे उत्तर सगळेच देतात, पण बुद्धपौर्णिमेला सर्वात मोठा चंद्र म्हणजेच सुपर मून दिसतो, हे तुम्हाला माहिती आहे का? नसेल तर येत्या रविवारी असलेल्या बुद्धपौर्णिमेची संधी सोडू नका! दर वेळी पौर्णिमेला दिसणाऱ्या चंद्राच्या सुमारे अकरा टक्के मोठा आकार पाहायला मिळणार आहे.

बुद्धपौर्णिमेला भारतीय वेळेनुसार सकाळी ९.०५ वाजता चंद्र आणि पृथ्वीतील अंतर ३ लाख ५६ हजार ९५५ किलोमीटर असेल आणि चंद्राचा कोनीय व्यास ०.५५१५ अंश राहणार आहे. तर २८ नोव्हेंबरच्या पौर्णिमेचा चंद्र हा पृथ्वीपासून ४ लाख ६ हजार ३४८.९ कि.मी.वर म्हणजेच येत्या ६ महिन्या पौर्णिमेचा चंद्र २८ नोव्हेंबरच्या पौर्णिमेच्या चंद्राच्या सुमारे ११ टक्के मोठा दिसणार आहे. साध्या डोळ्यांना हा फरक

आणि तो ही सहा महिन्यांच्या कालावधीनंतर जाणवणार नाही. परंतु, एक प्रयोग म्हणून नागरिकांनी आपल्या साध्या डिजीटल कॅमेऱ्याचा वापर करून बुद्धजयंतीच्या पौर्णिमेच्या चंद्राचा फोटो काढून ठेवायचा आणि मग २८ नोव्हेंबरच्या पौर्णिमेच्या चंद्राचा फोटो काढल्यास दोन छायाचित्रांवरून हा फरक नक्कीच पाहायला मिळेल, अशी माहिती नेहरू तारांगणाचे संचालक अरविंद परांजपे यांनी दिली.

सुपर मून आणि समुद्राची भरती सुपर मूनच्या रात्री चंद्र पृथ्वीच्या किंचित जवळ आलेला असल्याने समुद्राच्या पाण्यावरही परिणाम होत असल्याने, भरतीही जास्त असल्याचे पाहायला मिळते. समुद्रात भरती ओहटी येण्यामागचे कारण म्हणजे सूर्य आणि चंद्राचे गुरुत्वाकर्षण. पौर्णिमेच्या वेळी सूर्य, चंद्र आणि पृथ्वी या एका रेषेत आलेले असतात. जेव्हा तीन खगोल एका रेषेत येतात, त्याला इंग्रजीत ‘सीझीजी’ म्हणतात. सुपर मूनच्या वेळी सूर्य चंद्र आणि पृथ्वी एका रेषेत असतात, असे अरविंद परांजपे यांनी सांगितले.